

การรับรู้ของผู้โดยสารที่มีต่อมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
ในท่าอากาศยานนานาชาติอุตะเถา ระยอง - พัทยา

Passenger Perceptions of the COVID-19 Disease Prevention Measures
at U-Tapao Rayong-Pattaya International Airport

วรประวิณ โถแก้ว¹ บุรพา โยธราช² นพวรรณ เหมือนประสาท³ และ รชตธรรมรงค์ พชรมนต์ชัย^{4*}

Woraprawan Thokaew¹, Burapha Yotarach²,

Noppawan Mueanprasat³ and Rachatathamrongk Pacharamonchai^{4*}

^{*1234}สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก จังหวัดชลบุรี

^{*1234}Institute of Aviation and Aerospace Technology, Rajamangala University of Technology Tawan-OK Chonburi Thailand

*E-mail: rachatathamrongk_pa@rmutto.ac.th Tel. 082 991 9195

Received: 14/6/2024, Revised: 9/11/2025, Accepted: 3/12/2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ระบุและเปรียบเทียบระดับการรับรู้ของผู้โดยสารที่มีต่อมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในท่าอากาศยานนานาชาติอุตะเถา ระยอง - พัทยา โดยทำการศึกษานบนพื้นฐานของแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ ปัจจัยการรับรู้ที่มาจากตัวบุคคล ปัจจัยที่มาจากคุณลักษณะของสิ่งเร้า บทบาทหน้าที่ของท่าอากาศยาน อีกทั้งมาตรการการป้องกันและผลกระทบของโรคโควิด-19 ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จากผู้ที่ใช้บริการ 400 คน ใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่ม และการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวน ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างที่พิจารณา มากกว่าสองกลุ่ม

ผลการศึกษา พบว่า (1) ผู้โดยสารมีระดับการรับรู้ต่อมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในท่าอากาศยานฯ อยู่ในระดับมาก ทั้งในแต่ละด้านและในภาพรวม และ (2) มีเพียงลักษณะส่วนบุคคลที่จำแนกตามแหล่งภูมิลำเนา ที่ส่งผลกระทบต่อ การรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานฯ ส่วนลักษณะส่วนบุคคลอื่นและประเภทของสายการบินที่ใช้บริการ ไม่ส่งผลกระทบต่อรับรู้มาตรการการป้องกัน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานในบริษัทเอกชน และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออก รวมทั้งมักเลือกใช้สายการบินแอร์เอเชียในการเดินทาง

คำสำคัญ: การรับรู้ มาตรการ การป้องกัน โควิด-19

Abstract

The purpose of this research was to identify and compare the level of perception of passengers towards the preventive measures against the spread of COVID-19 in the U-Tapao International Airport, Rayong - Pattaya. The study is conducted based on the concepts and theories related to perception, factors derived from individuals and environmental characteristics, as well as the roles and responsibilities of airports. Additionally, it examines the preventive measures and the impact of COVID-19 on the economy and society. Data is collected through an online questionnaire using random samples from 400 service users. The analysis involves an independent sample t-test and one-way ANOVA.

The study findings indicate that (1) passengers' perception of the COVID-19 disease prevention measures at the airport was at a high level, both in each aspect and overall, and (2) only the personal traits

categorized by the place of residence have an impact on the perception of the preventive measures, while other personal characteristics and the type of airline used do not significantly affect the perception. The majority of respondents were male, aged 40 years or older, with a monthly income of over 30,000 baht, holding a bachelor's degree, employed in private companies, and residing in the Eastern Region. They often choose AirAsia for their travels.

Keywords: Perceptions, Measures, Prevention, COVID-19

1. บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลทำให้หลาย ๆ ประเทศออกมาตรการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด เช่น งดการเดินทางระหว่างประเทศ การประกาศปิดน่านฟ้าห้ามผู้โดยสารที่มาจากประเทศที่ระบาดหนักเดินทางเข้าประเทศ เป็นต้น ส่งผลทำให้อุตสาหกรรมการบินทั่วโลกต้องหยุดชะงัก ทำให้ในปัจจุบันนี้ ท่าอากาศยานทุก ๆ แห่ง ได้ออกมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบินนั้นเกิดความปลอดภัยที่มากขึ้น โดยมาตรการที่ออกมานั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการสร้างประสิทธิภาพที่ดีพอที่จะสร้างความเชื่อมั่นจากทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบิน และมีความสามารถที่จะฟื้นฟูอุตสาหกรรมการบินให้มีความปลอดภัย

ท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ระยอง - พัทยา เป็นท่าอากาศยานในภาคตะวันออก ก่อสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2508 และเมื่อปี พ.ศ. 2539 มีการดำเนินการในเชิงพาณิชย์ภายใต้การกำกับดูแลของกองทัพเรือ ต่อมาได้มีโครงการพัฒนาท่าอากาศยานฯ เพื่อเป็นท่าอากาศยานแห่งชาติแห่งที่ 3 รองรับเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษในภาคตะวันออก เพื่อเชื่อมโยงผู้โดยสารจากท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และเพื่อเป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาค (U-Tapao International Airport, Rayong-Pattaya, 2021)

จากมาตรการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของท่าอากาศยาน และประกาศของการบินพลเรือน ท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ระยอง - พัทยา จึงออกมาตรการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ดังนี้ (1) ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ร่วมกับการท่าอากาศยานฯ และหน่วยงานต่าง ๆ ภายในประเทศประสานความร่วมมือด้านข้อมูลกับหน่วยงานระหว่างประเทศ ในการคัดกรองและคัดแยกผู้โดยสารที่เดินทางเข้า-ออก เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และ (2) ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองประสานงานกับท่าอากาศยานฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงพัฒนาระบบไปโอแมทริกซ์ให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ระยอง - พัทยา เป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการดำเนินการมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้เป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้โดยสารและบุคลากรในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์การระบาดที่มีความรุนแรงแตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา ทำให้หน่วยงานต้องปรับเปลี่ยนมาตรการอยู่เสมอ ซึ่งอาจส่งผลให้การสื่อสารและการรับรู้ของผู้โดยสารต่อมาตรการดังกล่าวไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น หน่วยงานจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาระดับการรับรู้ของผู้โดยสารที่มีต่อมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ดำเนินการอยู่ ว่าอยู่ในระดับมาก ปานกลาง หรือต่ำ และในด้านใดที่ควรปรับปรุง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาแนวทางการสื่อสาร และยกระดับมาตรการของท่าอากาศยานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีด้านการรับรู้ รวมถึงปัจจัยการรับรู้ที่มาจากตัวบุคคล คุณลักษณะของสิ่งเร้า และบทบาทหน้าที่ของท่าอากาศยาน

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อระบุระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ระยอง - พัทยา ของผู้โดยสาร

2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในท่าอากาศยานนานาชาติอยู่ตะเภา ระยอง – พัทยา ของผู้โดยสารโดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

1.2 สมมติฐานในการทำวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลและประเภทของสายการบินที่ใช้บริการ มีผลต่อการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานนานาชาติอยู่ตะเภา ระยอง – พัทยา

1.3 กรอบแนวความคิด

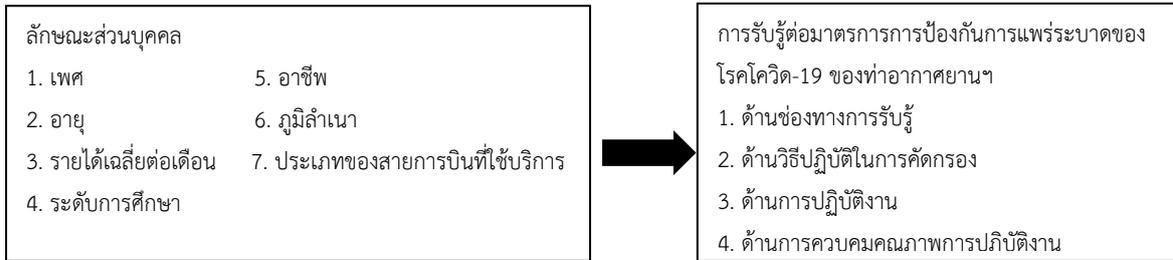

Figure 1 Conceptual framework

1.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.4.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้ เป็นกระบวนการที่บุคคลรับข้อมูลจากสิ่งเร้าในสิ่งแวดล้อมและให้ความหมายต่อข้อมูลนั้น เพื่อทำความเข้าใจ ตัดสินใจ และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม บุคคลรับรู้สิ่งต่าง ๆ โดยตรงจากสิ่งเร้าและโครงสร้างของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ไม่อาศัยการสร้างภาพในสมองก่อน (Gibson, 2014)

ในอีกมุมมองหนึ่ง Valerie A. Zeithaml (1988) ได้กล่าวถึงการรับรู้ของผู้บริโภคว่า ประกอบด้วยการประเมินคุณภาพ และคุณค่า ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งที่ได้รับและสิ่งที่สละไป

จากทั้งสองแนวคิด จึงสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการรับรู้ของบุคคลถูกกำหนดโดยปัจจัยทั้งจากตัวบุคคล และปัจจัยจากสิ่งเร้า ซึ่งมีความสำคัญต่อการที่บุคคลจะยอมรับหรือปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ

1.4.2 การประยุกต์แนวคิดการรับรู้ในบริบทของท่าอากาศยาน

ในบริบทของการศึกษา “การรับรู้ของผู้โดยสารที่มีต่อมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ท่าอากาศยานนานาชาติอยู่ตะเภา ระยอง – พัทยา” สามารถจำแนกมิติของการรับรู้ได้ 4 ด้านหลัก ดังนี้

ด้านช่องทางการรับรู้ หมายถึง ช่องทางที่ผู้โดยสารรับรู้ข่าวสาร ประกาศ และมาตรการ เช่น ผ่านสื่อดิจิทัล ป้ายประกาศ หรือเจ้าหน้าที่

ด้านวิธีปฏิบัติในการคัดกรอง หมายถึง วิธีการที่ผู้โดยสารรับรู้ถึงขั้นตอนการคัดกรอง เช่น ตรวจวัดอุณหภูมิ สแกน QR-code ซึ่งเกี่ยวกับการประมวลผลของสิ่งเร้า

ด้านการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน หมายถึง การรับรู้ของผู้โดยสารต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และมาตรการในสนามบิน เช่น บุคลากร ใส่ PPE และรักษาระยะห่าง

ด้านคุณภาพการควบคุมและป้องกัน หมายถึง การรับรู้ของผู้โดยสารเกี่ยวกับ “คุณภาพ” ของมาตรการ เช่น ความสะอาด ความมั่นใจ หรือการควบคุมโรค

โดยการจำแนกทั้ง 4 ด้านนี้ ทับซ้อนกับแนวคิดทางทฤษฎีว่าการรับรู้เกิดจากปัจจัยหลายมิติ และสภาพแวดล้อมที่ผู้โดยสารอยู่ส่งผลต่อการรับรู้

1.4.3 บริบทของมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในท่าอากาศยาน

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินมาตรการด้านสาธารณสุขอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะในพื้นที่ท่าอากาศยานซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางของการเดินทาง มาตรการต่าง ๆ เช่น การตรวจคัดกรอง การสวมหน้ากากอนามัย และการรักษาระยะห่าง ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างความปลอดภัยและความเชื่อมั่นให้แก่ผู้โดยสารมาตรการเหล่านี้จึงเป็นบริบทสำคัญที่ทำให้เกิดการศึกษาระดับการรับรู้ของผู้โดยสารต่อมาตรการดังกล่าวในงานวิจัยนี้

2. วิธีการศึกษา

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้อมูลจากท่าอากาศยานนานาชาติอุตะเถา ระยอง – พัทยา ปี 2564 ระบุว่าจำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติอุตะเถา ระยอง - พัทยา เส้นทางบินในประเทศ มีจำนวน 424,408 คน

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ ได้จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (1973) จำนวน 400 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลและประเภทของสายการบินที่ใช้บริการ ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ต่อมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยาน ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ และส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยผ่านการทดสอบความเที่ยงโดยใช้สถิติ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กับกลุ่มตัวอย่างนำร่องจำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง ผลการทดสอบพบว่าค่าแอลฟาอยู่ระหว่าง 0.81–0.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 0.70 แสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงอยู่ในระดับดี สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงได้

Table 1 Reliability Test Results of the Questionnaire

Question Category	Cronbach's Alpha
1. Information Communication Channels	0.834
2. Passenger Screening Procedures	0.935
3. Operational Practices	0.953
4. Quality Control Measures	0.930
Average	0.931

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นรายด้านและภาพรวม อยู่ในระดับที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 0.700 แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลว่ามีความเหมาะสม ทั้งในด้านความสอดคล้องของข้อความกับปัจจัยที่ศึกษา และค่าความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามทำการตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ ผ่าน Google form เพื่อให้สามารถกระจายแบบสอบถามได้สะดวกมากขึ้น โดยส่งผ่านลิงค์และคิวอาร์โค้ดผ่านช่องทางออนไลน์ได้ เช่น Line, Facebook, Instagram โดยกระจายแบบสอบถามในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน 2564 ทั้งนี้การแจกแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเคารพความเป็นส่วนตัวและการเก็บรักษาความลับของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะไม่มีข้อมูลที่บ่งชี้ถึงผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่ได้รับประโยชน์ใด ๆ โดยในตอนต้นของแบบสอบถาม มีคำถามคัดกรอง เพื่อยืนยันว่าผู้ตอบเคยใช้บริการสนามบินอุตะเถา เช่น “ท่านเคยใช้บริการท่าอากาศยานนานาชาติอุตะเถา ระยอง-พัทยา ในช่วง 3 ปี ที่ผ่านมา หรือไม่?” ผู้ที่ตอบ “ไม่เคย” จะไม่สามารถเข้าตอบแบบสอบถามในส่วนถัดไปได้

การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจะถูกวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและระดับการรับรู้ของผู้โดยสาร สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ 3 ระดับ ตามแนวทางของ Best (1977) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมาก 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับปานกลาง 1.00 – 3.50 หมายถึง ระดับต่ำ ส่วนการเปรียบเทียบใช้สถิติ Independent Sample t-test และ One-Way ANOVA โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

จากการเก็บข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 54.25) อายุ 40 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 46.00) มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 29.25) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 66.00) ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 32.00) มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออก (ร้อยละ 42.75) และนิยมใช้บริการสายการบินแอร์เอเชีย (ร้อยละ 84.50)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาการรับรู้ต่อมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานฯ

คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลการศึกษาระดับการรับรู้ต่อมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานฯ ในรูปแบบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน รายด้านรวมและในภาพรวมทั้งหมด ดังตารางต่อไปนี้

Table 2 Mean and Standard Deviation of Passenger Perceptions: Information and Communication Channels

Item	Information and Communication Channels	\bar{X}	S.D.	Level	Rank
1	Perceive through airport publicity signs.	3.885	0.899	High	2
2	Perceive through airport public announcements.	3.882	0.869	High	3
3	Perceive through the airport website.	3.920	0.848	High	1
4	Perceive through the airport application.	3.825	0.900	High	4
Overall Mean		3.878	0.782	High	

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานฯ ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของท่าอากาศยานฯ มากที่สุด แต่มีข้อสังเกตว่า ระดับค่าเฉลี่ยของการรับรู้ผ่านช่องทางเว็บไซต์มีความใกล้เคียงกับช่องทางอื่นๆ เช่นกัน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในทุกช่องทางอยู่ในระดับไม่ต่างกันมากนัก

Table 3 Mean and Standard Deviation of Passenger Perceptions: Screening Procedures

Item	Screening Procedures	\bar{X}	S.D.	Level	Rank
1	Staff are available to assist and provide guidance at checkpoints.	4.117	0.806	High	5
2	Physical distancing is maintained during and while waiting for screening.	4.150	0.796	High	4
3	Warning signs remind passengers to wear masks and wash hands regularly.	4.212	0.817	High	1
4	Hand-sanitizer stations are sufficient and clearly visible.	4.210	0.807	High	2
5	Signboards explain screening procedures at each checkpoint.	4.172	0.818	High	3
Overall Mean		4.172	0.736	High	

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานฯ ในเรื่องการมีป้ายเตือนให้สวมหน้ากากตลอดเวลา และหมั่นล้างมือเป็นประจำ มากที่สุดแต่ก็มีค่าเฉลี่ยไม่ต่างจากวิธีปฏิบัติอื่น ๆ มากนัก แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้วิธีปฏิบัติในการคัดกรองอยู่ในระดับไม่ต่างกันมากนัก

Table 4 Mean and Standard Deviation of Passenger Perceptions: Operational Practices

Item	Operational Practices	\bar{X}	S.D.	Level	Rank
1	Staff are enthusiastic in providing guidance and performing their duties.	4.150	0.770	High	5
2	Screening areas are appropriate and suitable for operations.	4.175	0.797	High	3
3	Preventive information is clearly communicated.	4.172	0.796	High	4
4	Hand-sanitizer stations are sufficient for passengers.	4.210	0.798	High	2
5	The number of thermo-scan temperature checkpoints is sufficient for screening.	4.217	0.726	High	1
Overall Mean		4.185	0.726	High	

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานฯ ด้านการปฏิบัติงานในแต่ละข้อไม่ต่างกันมากนัก โดยกลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้เรื่องการที่มีจุดตรวจวัดอุณหภูมิด้วยเครื่องเทอร์โมสแกนเพียงพอต่อการคัดกรองมากที่สุด

Table 5 Mean and Standard Deviation of Passenger Perceptions: Quality Control of Operational Practices

Item	Quality Control of Operational Practices	\bar{X}	S.D.	Level	Rank
1	Screening checkpoints are always ready for service.	4.220	0.756	High	3
2	The operation area is spacious and not overcrowded.	4.170	0.769	High	4
3	Staff strictly follow the screening procedures step by step.	4.220	0.760	High	2
4	Hand-sanitizer dispensers use motion sensors.	4.240	0.760	High	1
Overall Mean		4.212	0.695	High	

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของท่าอากาศยานฯ ด้านการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานในแต่ละข้อไม่ต่างกันมากนัก โดยกลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้เรื่องการที่มีเจลสำหรับล้างมือที่ใช้เซนเซอร์ตรวจจับการเคลื่อนไหวแทนการกดด้วยมือเปล่ามากที่สุด

Table 6 Mean and Standard Deviation of Passenger Perceptions by Aspect and Overall

Aspects of Perception on COVID-19 Prevention Measures	\bar{X}	S.D.	Level	Rank
Information and Communication Channels	3.878	0.782	High	4
Screening Procedures	4.172	0.736	High	3
Operational Practices	4.185	0.726	High	2
Quality Control of Operational Practices	4.212	0.695	High	1
Overall Mean	4.112	0.662	High	

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานฯ ด้านการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานมากที่สุด โดยก็มีค่าระดับการรับรู้ใกล้เคียงกับด้านการปฏิบัติงานและด้านวิธีปฏิบัติในการคัดกรอง มีเพียงด้านช่องทางการรับรู้ที่มีค่าระดับการรับรู้ต่ำกว่าด้านอื่นๆ

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาจากการทดสอบสมมติฐาน

คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐานตามกรอบแนวความคิด ผ่านการใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่ม และการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างที่พิจารณามากกว่าสองกลุ่ม โดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้

Table 7 Comparison of Passenger Perceptions on COVID-19 Prevention Measures by Gender

Aspects of Perception	Male		Female		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
Information and Communication Channels	3.884	0.798	3.870	0.764	0.185	0.533
Screening Procedures	4.214	0.703	4.122	0.772	1.250	0.219
Operational Practices	4.234	0.717	4.126	0.734	1.475	0.949
Quality Control of Operational Practices	4.255	0.703	4.161	0.683	1.356	0.782
Overall Mean	4.147	0.661	4.070	0.663	1.161	0.711

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้โดยสารชายและหญิงมีระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าเพศไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้มาตรการของท่าอากาศยานฯ

Table 8 Analysis of Variance of Passenger Perceptions on COVID-19 Prevention Measures by Age Group

Aspects of Perception		SS	df	MS	F	Sig.
Information and Communication Channels	Between Groups	4.556	4	1.139	1.878	0.113
	Within Groups	239.565	395	0.606		
	Total	244.121	399			
Screening Procedures	Between Groups	0.307	4	0.077	0.140	0.967
	Within Groups	216.151	395	0.547		
	Total	216.457	399			
Operational Practices	Between Groups	0.545	4	0.136	0.257	0.906
	Within Groups	209.765	395	0.531		
	Total	210.310	399			
Quality Control of Operational Practices	Between Groups	0.861	4	0.215	0.443	0.778
	Within Groups	192.076	395	0.486		
	Total	192.937	399			

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มผู้โดยสารที่มีอายุต่างกันไม่มีความแตกต่างของระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนว่าทุกช่วงอายุรับรู้มาตรการในระดับใกล้เคียงกัน

Table 9 Analysis of Variance of Passenger Perceptions on COVID-19 Prevention Measures by Income Level

Aspects of Perception		SS	df	MS	F	Sig.
Information and Communication Channels	Between Groups	3.251	5	0.650	1.063	0.380
	Within Groups	240.870	394	0.611		
	Total	244.121	399			
Screening Procedures	Between Groups	1.991	5	0.398	0.731	0.600
	Within Groups	214.467	394	0.544		
	Total	216.457	399			
Operational Practices	Between Groups	2.653	5	0.531	1.007	0.413
	Within Groups	207.657	394	0.527		
	Total	210.310	399			
Quality Control of Operational Practices	Between Groups	3.476	5	0.492	1.121	0.349
	Within Groups	189.462	394	0.439		
	Total	192.938	399			

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้โดยสารที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่มีความแตกต่างของระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Table 10 Analysis of Variance of Passenger Perceptions on COVID-19 Prevention Measures by Education Level

Aspects of Perception		SS	df	MS	F	Sig.
Information and Communication Channels	Between Groups	0.819	2	0.410	0.668	0.513
	Within Groups	243.302	397	0.613		
	Total	244.121	399			
Screening Procedures	Between Groups	0.947	2	0.474	0.872	0.419
	Within Groups	215.510	397	0.543		
	Total	216.457	399			
Operational Practices	Between Groups	0.771	2	0.386	0.730	0.482
	Within Groups	209.539	397	0.528		
	Total	210.310	399			
Quality Control of Operational Practices	Between Groups	0.859	2	0.430	0.888	0.412
	Within Groups	192.078	397	0.484		
	Total	192.937	399			

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มผู้โดยสารที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Table 11 Analysis of Variance of Passenger Perceptions on COVID-19 Prevention Measures by Occupation

Aspects of Perception		SS	df	MS	F	Sig.
Information and Communication Channels	Between Groups	5.954	7	0.851	1.400	0.204
	Within Groups	238.168	392	0.608		
	Total	244.121	399			
Screening Procedures	Between Groups	4.802	7	0.686	1.270	0.264
	Within Groups	211.656	392	0.540		
	Total	216.457	399			
Operational Practices	Between Groups	6.099	7	0.871	1.673	0.114
	Within Groups	204.211	392	0.521		
	Total	210.310	399			
Quality Control of Operational Practices	Between Groups	3.396	7	0.485	1.003	0.428
	Within Groups	189.542	392	0.484		
	Total	192.937	399			

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้โดยสารที่ประกอบอาชีพต่างกันไม่มีความแตกต่างของระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Table 12 Analysis of Variance of Passenger Perceptions on COVID-19 Prevention Measures by Place of Residence

Aspects of Perception		SS	df	MS	F	Sig.
Information and Communication Channels	Between Groups	10.221	5	2.044	3.443	0.005*
	Within Groups	233.900	394	0.594		
	Total	244.121	399			
Screening Procedures	Between Groups	10.213	5	2.043	3.902	0.002*
	Within Groups	206.245	394	0.523		
	Total	216.457	399			
Operational Practices	Between Groups	5.942	5	1.188	2.291	0.045*
	Within Groups	204.368	394	0.519		
	Total	210.310	399			
Quality Control of Operational Practices	Between Groups	6.473	5	1.295	3.547	0.004*
	Within Groups	186.465	394	0.473		
	Total	192.938	399			

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มผู้โดยสารที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าขนาดผล (η^2) อยู่ระหว่าง 0.028–0.047 หรือคิดเป็นประมาณ 3–5% ของความแปรปรวนทั้งหมด (%Variance Explained) ซึ่งจัดอยู่ในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง แสดงว่าภูมิลำเนาไม่ส่งผลต่อการรับรู้ในเชิงปฏิบัติพอสมควร

Table 13 Comparing Passenger Perceptions of COVID-19 Prevention Measures by Airline Used

Aspects of Perception	Air Asia		Thai Lion Air		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
Information and Communication Channels	3.901	0.778	4.187	0.798	1.405	0.661
Screening Procedures	4.187	0.730	4.090	0.772	0.956	0.558
Operational Practices	4.184	0.721	4.190	0.758	-0.063	0.504
Quality Control of Operational Practices	4.224	0.686	4.145	0.743	0.829	0.635
Overall	4.124	0.657	4.044	0.692	0.880	0.656

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินต่างกันไม่มีความแตกต่างของระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ส่วนที่ 4 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้โดยสารที่ใช้บริการทำอากาศยานนานาชาติอยู่ตะเภาะ ระยอง – พัทยา มีระดับการรับรู้ต่อมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการรักษาความสะอาดและการสวมหน้ากากอนามัย แสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการมาตรการและการสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างดี

ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการรับรู้ความปลอดภัยของ Slovic (2016) ที่ระบุว่า การรับรู้ความปลอดภัยของบุคคลขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นในระบบและข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ซึ่งในกรณีของทำอากาศยานอยู่ตะเภาะ ผู้โดยสารได้รับข้อมูลมาตรการอย่างต่อเนื่องจากหลายช่องทางจึงมีการรับรู้ในเชิงบวก

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถยอมรับเพียงบางส่วนเท่านั้น โดยมีเพียงลักษณะส่วนบุคคลที่จำแนกแหล่งภูมิลำเนา ที่ส่งผลต่อการรับรู้มาตรการการป้องกัน ซึ่งพบว่า ผู้โดยสารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับการรับรู้สูงกว่าภูมิภาคอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ Lee et al (2018) ที่พบว่าประสบการณ์การเดินทางและการรับรู้มาตรการซ้ำ ๆ จะช่วยเพิ่มการ

รับรู้ด้านความปลอดภัย เช่นเดียวกับงานของ Bunyarat et al (2021) ที่ชี้ว่าผู้โดยสารที่ตระหนักในภาวะความปลอดภัยมีการรับรู้ในระดับสูง

โดยสรุป การรับรู้ของผู้โดยสารต่อมาตรการป้องกันโควิด-19 สะท้อนถึง “การรับรู้ความปลอดภัยในการเดินทางทางอากาศ” ซึ่งมีอิทธิพลต่อความไว้วางใจและความตั้งใจใช้บริการในอนาคต สนามบินจึงควรสื่อสารมาตรการด้านสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง โปร่งใส และเหมาะสมกับผู้โดยสารในแต่ละภูมิภาค

4. สรุป

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ พบว่า (1) ผู้โดยสารมีระดับการรับรู้ต่อมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในท่าอากาศยานฯ อยู่ในระดับมาก ทั้งเมื่อจำแนกเป็นรายด้านและในภาพรวม และ (2) มีเพียงลักษณะส่วนบุคคลที่จำแนกตามแหล่งภูมิลำเนา ที่ส่งผลต่อการรับรู้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของท่าอากาศยานฯ ส่วนลักษณะส่วนบุคคลอื่นและประเภทของสายการบินที่ใช้บริการ ไม่ส่งผลต่อการรับรู้มาตรการการป้องกัน

ผลการวิจัยที่พบว่า “ภูมิลำเนาของผู้โดยสารมีผลต่อระดับการรับรู้มาตรการการป้องกันฯ” สามารถนำไปใช้ปรับปรุงแนวทางการสื่อสารและการดำเนินมาตรการในแต่ละภูมิภาคได้ เช่น พื้นที่ที่มีระดับการรับรู้ต่ำ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่เข้าถึงง่ายในท้องถิ่น เช่น เสียงตามสาย วิทยุชุมชน หรือป้ายประชาสัมพันธ์ในสถานที่สาธารณะ ส่วนพื้นที่ที่มีการรับรู้สูงอยู่แล้ว อาจเน้นมาตรการเสริมด้านความตระหนักรู้และความร่วมมือของผู้โดยสาร เพื่อรักษาระดับการปฏิบัติตามมาตรการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การสื่อสารควรปรับให้เหมาะสมกับลักษณะทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมของประชาชนในแต่ละภูมิภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการในเชิงปฏิบัติจริง

โดยผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการกำหนดนโยบายของรัฐที่มีทิศทางในการบริหารจัดการที่เน้นไปที่ระดับความรุนแรงของการระบาดตามเขตพื้นที่ กล่าวคือ ในเขตพื้นที่ที่มีการระบาดอย่างรุนแรง ภาครัฐจะใช้มาตรการการป้องกันที่เข้มงวดมากที่สุด ในทางกลับกัน สำหรับพื้นที่ที่มีการระบาดไม่รุนแรงมากนัก ระดับความเข้มงวดของมาตรการจากภาครัฐจะมีความผ่อนคลายมากขึ้น ส่งผลให้ลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนภายในพื้นที่จะมีระดับการรับรู้ถึงมาตรการการป้องกันไม่ต่างกันมากนัก

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่าผู้โดยสารมีระดับการรับรู้ต่อมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการรักษาความสะอาดและการสวมหน้ากากอนามัย ท่าอากาศยานควรพัฒนาการสื่อสารด้านความปลอดภัยให้เข้าถึงผู้โดยสารทุกกลุ่มมากยิ่งขึ้น โดยใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละภูมิภาค รวมทั้งควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดข้อมูลมาตรการได้อย่างถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความรู้สึกปลอดภัยของผู้โดยสารในระยะยาว

5. เอกสารอ้างอิง

- Best, J. W. (1977). *Research in Education* (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Bunyarat, S., Temkaew, W., & Namsang, A. (2021). *Basic rules and regulations perception of generation x and generation y with traveling by low-cost airlines. Ratchaphruek Journal of Humanities and Social Sciences, 15*, 324–341.
- Gibson, J. J. (2014). *The ecological approach to visual perception: Classic edition* (1st ed.). Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9781315740218>
- Lee, C. C., Wang, S. W., Hsu, M. K., & Jan, S. M. (2018). Air passenger’s perception toward pre-flight safety briefing videos: Does it matter? *Journal of Air Transport Management, 72*, 20–31.

Slovic, P. (2016). Perception of risk. In P. Slovic (Ed.), *The perception of risk* (pp. 220–231). Routledge.

<https://doi.org/10.4324/9781315661773>

U-Tapao International Airport, Rayong–Pattaya. (2021). *History of the airport*. Retrieved from

<https://www.utapao.com/corporate/th/about-us/OurStory>

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper & Row.

Zeithaml, V. A. (1988). Consumer perceptions of price, quality, and value: A means-end model and synthesis of evidence. *Journal of Marketing*, 52(3), 2–22. <https://doi.org/10.1177/002224298805200302>